

2012
3

zpravodaj

sboru Českobratrské církve evangelické v Ostravě

...který trpěl pod Pontským Pilátem

Biblický úvodník

SMYSL POSTNÍ DOBY

„Jest jediný Bůh a není jiného kromě něho; a milovat jej z celého srdce, z celého rozumu i z celé síly a milovat bližního jako sám sebe je víc než přinášet Bohu oběti a dary.“

(Mk 12,32n)

V čem pro nás může být smysl postní doby? Život křesťana obsahuje tři základní vztahy: vůči Bohu – vůči bližnímu – k sobě samému. A tyto vztahy (stále) potřebují ozdravení. To ale nezačne zřejmě tím, že si zarputile něco odřeknu a budu stále myslet na to, jak mi to chybí. Začátek ozdravování, obnovy, může být v tom, že se pokusím v postě svůj život zjednodušit, oprostít od mnohých přítěží... Budu jej oprostovat od toho, co je přebytečné a zbytečné, i když to jinak považuji (nebo se to považuje) za normální. Měl bych se tak stát volnějším. Ale to ovšem nestačí. Mluvili jsme o třech základních vztazích, které je třeba ozdravovat. A kvůli tomu je třeba nejprve vzít Boha, bližního i sebe vážně. Vypadnout z mnoha schémat a automatismů života a lépe pochopit, kdo je Bůh, kdo je bližní, kdo jsem já – a jaké jsou (před Bohem a podle Boha) oprávněné požadavky každého

z těchto tří jmenovaných. To vlastně znamená znovu odkrývat řád Boží, v němž má Bůh, bližní i já sám své místo. Hřích totiž tento řád zatemňuje a převrací a já se tedy mám pokoušet skrze Krista znovu „správně vidět“. To „správně“ se zřejmě také bude krýt se základním Božím postojem vůči člověku a současně s největší lidskou schopností - s láskou. S láskou vůči člověku i Bohu.

Můžeme tedy říci, že půst má být dobou oprostování se od zbytečného, dále dobou pravdy a dobou lásky. Rozhodně ne dobou agrese – ani vůči bližnímu, kterého bychom trestali místo sebe, ani vůči sobě samotnému. Agrese roste z pocitu nesnesitelnosti, a to buď nesnesitelnosti bližního pro nás, nebo z nesnesitelnosti sebe sama. Ale Bůh nás snáší – nás osobně i každého z bližních, a tak je jisté, že i my se máme pokusit o podobné...

Modlitba, půst a almužna jsou prastaré křesťanské postní

praktiky. Mohou být i pro nás vhodnými nástroji – ale ne cíli! Modlitba jako cesta k bytí s Otcem a k přeorganizování našeho života podle Boha. Tedy modlitba, která nás s Otcem spojuje a která skýtá možnost vše důležité v našem životě s ním probrat, přezkoumat před jeho tvář. A v neposlední řadě modlitba jako projev lásky k bližnímu, tedy modlitba za vlastní i cizí, za známé i neznámé lidi, kterým tato služba může prospět.

Půst zdaleka není jen odepřením si jídla. Půst jako zřeknutí se čehokoliv, co je v mém životě postradatelné, zbytečné nebo překážející. A půst jako zřeknutí se toho, co je pro mne postradatelné a co může obohatit potřebného bližního. A to jsme u třetího bodu - u almužny. Je to slovo dnes cizí. Ale i dnes je

nerovnost mezi lidmi. Je to jak nerovnost ekonomická (nemocní, důchodci, lidé s nižším vzděláním, rodiny s dětmi), tak nerovnost co do pocitu štěstí, užitečnosti, lidských kontaktů. Dávat sebe, svůj čas, zájem, trpělivost těm, kteří to potřebují, počínaje od vlastních dětí, manželů, rodičů, až po lidi osamělé, nešťastné, trpící, únavné, to je také almužna.

Postní doba není dobou chmurného odříkání, ani dobou neustálého přemítání nad utrpením Páně, i když to mnohdy křížové cesty a postní písně navozují. Přečteme-li si liturgické texty postních nedělí, uvidíme, že jde spíš o dobu prohloubení, obnovy, přibližování se k Otci skrze Krista, který k nám v Písmu mluví. Je to doba vytrvalé, ale radostné práce, která by měla vyústit v našem smíření s Bohem.

podle A. Opatrného

ZIMA

Ta letošní byla nejdříve velmi teplá, pak velmi mrazivá, a potom hojně nasněžilo. Náš kostel je fotogenický stále, ale tento pohled mě znovu potěšil.

Ze sborového života

USNESENÍ STARŠOVSTVA ZE DNE 8. 2. 2012

I. PERSONÁLNÍ

- ✓ V našem sboru se 29. dubna uskuteční delegovaný křest 2 dětí Aleše Šmuka (rodina žije v SRN).

II. ORGANIZAČNÍ

- ✓ Večeře Páně dětem – proběhla debata ve sboru, staršovstvo rozhodlo, že pro letošní VS shromáždění nepřipraví nic nového. Hlasování o podávání VP dětem bude odloženo.
- ✓ Příprava sborového shromáždění na neděli 25. března.

III. HOSPODÁŘSKÉ:

- ✓ Staršovstvo projednalo a schválilo návrh rozpočtu na rok 2012.
- ✓ Výměna oken ve farním bytě: památkový úřad by dal přednost repasovaným oknům před novými, musíme počkat na závazné stanovisko.
- ✓ Topení v kostele: přišel a byl rozeslán presbyterům nový přehlednější návrh, byl schválen.
- ✓ Postní sbírka na sirotky v Etiopii: Peníze, které můžeme ušetřit v postním období, když si odepřeme některé požitky, můžeme vložit ve sboru do zvláštní pokladničky

VÝZNAMNÉ NAROZENINY V MĚSÍCI BŘEZNU

Jarmila Pechanová	1.3.1933	Jiřina Šagátová	22.3.1957
Hana Balabánová	2.3.1957	Josef Kaštánek	24.3.1921
Josef Hromádka	5.3.1932	Štefan Škriečka	25.3.1936
Jack Tománek	7.3.2002	Libor Hlisenkovský	27.3.1962
Jiří Pelikán	8.3.1947	Teodora Petersigová	29.3.1923
Jiřina Mokošová	9.3.1924		
Anna Tenčíková	10.3.1920		
Sylva Fickerová	15.3.1933		
Dagmar Pastušková	16.3.1957		

*Narozeniny zveřejňujeme podle klíče: 10, 20, 30, 40, 50, 55, 60, 65, 70, 75, 76, 77...
Respektujeme, pokud nahlásíte kazatelům, že si zveřejnění nepřejete.*

MODLITEBNÍ OKÉNKO

- * Děkujeme Pánu za milost a lásku tak úžasně zjevenou o Velikonocích. Přemýšlejme, jak mu můžeme projevit svou vděčnost.
- * Modleme se smysluplně prožít postního období, myslme na pokání z hříchů a mrtvých skutků. Prosme za obnovení a občerstvení našeho duchovního života.
- * Mysleme na výroční sborové shromáždění, ať se naše rozhodnutí neminou s Boží vůlí.
- * Modleme se za věřící v naší zemi. Ať nás všechny spojuje poddanství Kristu a nerozdělují nás věci podružné.
- * Prosme Pána za zlepšení duchovní situace v naší zemi i v Evropě. Ať zákonné a správní úpravy odrážejí biblické hodnoty. Ať nejsou podporovány názory či jednání Bohu a lidem nepřátelské. (právo, zdravotnictví, školství, ekonomika) Prosme za moudré hospodaření se státním rozpočtem, ať jsou společné prostředky vynakládány účelně a zodpovědně.
- * Volejme k Pánu za mezilidské vztahy. Ať Bůh jedná mezi menšinami a přináší uzdravení nemocných vztahů
- * Nezapomínejme na svět kolem nás. Prosme za pronásledované křesťany (diktatury, muslimské země, Afrika), misijní dílo, lidi postižené katastrofami a válkami. Prosme za pokoj na blízkém východě.
- * Mysleme na nově přijatý zákon o majetkovém vyrovnání s církvemi. Ať je jeho dopad pro Kristovo dílo v naší zemi pozitivní.

Marek Skotnica

STARŠOVSTVO SBORU DĚKUJE

- ✓ organizátorům víkendového pobytu mládeže, Michalu Szabó za přípravu programu.
- ✓ těm, kteří připravují výborné obědy o sborových nedělích.

K zamyšlení a diskusi

ŽALM 31,10-25

PARAFRÁZE BIBLICKÉHO TEXTU

- ¹⁰ Bože, kde jsi, mám depku,
ani s brýlemi nic nevidím,
už to není co to bývalo.
- ¹¹ Jsem ve stresu,
bez kafe nežiju.
- ¹² Jsem postrach ulice.
- ¹³ Zapomněli na mě.
- ¹⁴ Facebook o mně všechno ví.
- ¹⁵ I tak ti věřím.
- ¹⁶ Pomoz mi ze srabu dnes i v dalších dnech.
- ¹⁷ Rožni nade mnou.
- ¹⁸ Neztrapňuj mě, ztrapni ostatní,
- ¹⁹ Ať už mlčí, když mám pravdu.
- ²⁰ Ó, jak jsi dobrý!
- ²¹ Ó, jak nás chráníš,
- ²² Sláva tobě Bože, i v téhle díře.
- ²³ Zprva jsem si řekl, že jsem looser, tys mi však help!
- ²⁴ Mějme ho rádi, neboť hraje fair-play.
- ²⁵ Buď jako Mel Gibson, když Boha čekáš!

Mladší mládež, 10.2.2012

MUŽ VĚDY A VÍRY

Všude tam, kde se komunisté dostali k moci, potlačovali někde více, jinde méně náboženskou svobodu věřících všech církví, šikanovali zejména právníky, učitele, ale též ostatní.

S potížemi se setkávali i věřící, kteří se chtěli věnovat studiu přírodních věd a technickým oborům, a to přesto, že komunisté museli vědět, jak za Západem ve všem kromě zbrojního průmyslu značně

zaostávají. Předsedovi vlády L. Štrougalovi (1970-88) se přisuzuje výrok, který měl pronést před svým přítelem: „Na československých hranicích by mohl být nápis – Vítejte v zemi průmyslového muzejnictví“. Důvod pro šikanování křesťanů ze strany vládnoucího komunistického režimu byl čistě ideologický, nemohl být podložen nějakými vědeckými argumenty. Vždyť právě křesťané mají ve svých řadách člověka, který zasáhl svou činností do mnoha oblastí. S jeho jménem se můžete setkat v učebnicích matematiky, je po něm pojmenován trojúhelník (stanovení binomických koeficientů – kombinační čísla). Deskriptivní geometrii znají přímkou (nese jeho jméno), větu o kuželosečkách. V učebnicích fyziky se setkáme se zákonem o šíření tlaku v kapalinách (jeden ze zákonů hydrostatiky), je též pojmenován po něm. Hutníci a strojaři znají hydraulický lis, který pracuje na základě jeho zákona. Technický naučný slovník uvádí jeho jméno jako jednotku tlaku a mechanického napětí. Totéž platí pro učebnice autoškoly v kapitole o pneumatikách.

Onen vynikající muž se objevuje i mezi filozofy. J. Hrubeš z Ostravské univerzity uvádí jeho jméno ve svém Stručném přehledu významných filozofů a filozofických pojmů. Autor

o něm píše, že se pohyboval mezi racionální vědou a radikální religiozitou. Čtenář patrně už ví, o koho jde.

Štěpán Šoltész ve svých Dějinách křesťanské církve v kapitole Postup protireformace píše: „V 17. století, když byla protireformace nejkrutější, vzniklo v Belgii a ve Francii jansenistické hnutí, nazvané po ypreském biskupovi Jansenovi (zemřel 1640). Jeho přívrženci se vrátili k Augustinovu učení, že hřích může být přemožen pouze milostí Boží. Nejznámější z nich byl francouzský filozof Pascal. Patřil také mezi přátele jezuitů.“

Prof. Josef Smolík ve svých skriptech Úvod do studia teologie z roku 1978 cituje tuto památnou větu francouzského přírodovědce a filozofa Blaise Pascala (1623-63): „Bůh není bohem filozofů, nýbrž Bohem Abrahamovým, Izákovým, Jákobovým, Bohem Ježíše Krista.“

Ještě je třeba dodat, že též Dějiny Francie zmiňují, že v r. 1670 vyšly v Paříži jeho Listy, jež jsou dle Ottova slovníku naučného velkou obhajobou křesťanství proti svobodomyslníkům. Ač slabého zdraví, stihl toho za necelých 40 let své životní pouti hodně. Znameníť to muž vědy a víry.

Břetislav Maněk

ZAMYŠLENÍ NAD ČINEM BRATŘÍ MAŠÍNŮ

Případ skupiny bratří Mašínů rozvířil hladinu nejen tisku veřejného, ale i církevního. Jejich čin v roce 1953, kdy se rozhodli opustit republiku se zbraní v ruce a prostřílet se na Západ, mnozí schvalují, ale i mnozí odmítají. Při snaze uprchnout, což se jim nakonec podařilo, zůstalo za nimi několik mrtvých na české, ale i německé straně (NDR). Právě smrt jejich pronásledovatelů je předmětem sporu, jak vyplývá z článků v Českém bratru (číslo 9-12/2011).

Všechny články přijímám jako snahu kladenou již při procesu Piláta s Ježíšem: „Co je pravda?“ – Co když vše, co se událo, bylo Božím záměrem? Nebo nebylo? „Má jest pomsta“, dí Hospodin. A nemohu být já nástrojem jeho pomsty? – Z takového pohledu by se „případ bratří Mašínů“ jevil opět v jiném světle. Zná někdo z nás záměry Hospodinovy?

Jsem jedním z těch, kteří s činem bratří Mašínů souhlasí, a dodávám, že nemohli jednat jinak. Jakýkoliv jiný postup by znamenal jejich jistou smrt. Štěstím bylo, že stačili stisknout spoušť dřív než jejich protivník. Že by kroky bratří Mašínů řídil sám

Hospodin? I to je možné. Domnívám se, že tehdejší situaci dovede líp posoudit ten, kdo 2. světovou válku prožil na vlastní kůži, s holokaustem a desítkami miliónů mrtvých, s následným „třídním bojem“, zabíráním majetků a šikanou nepohodlných, než ten, kdo tyto záležitosti poznal jen z vyprávění nebo z literatury.

Otec bratří Mašínů byl za 1. republiky generálem, za války popraven Němci, maminku po útěku synů na Západ odsoudil komunistický režim na 25 roků do vězení, kde těžce onemocněla a zemřela. Sestra bratří Mašínů Zdena žije ve stáří 80 roků dodnes. Ani dnes však nemá lehký život a klid. Za to, že na přednášce před studenty se jednoznačně postavila za své bratry, podaly na ni dvě poslankyně KSČM trestní oznámení.

I Bible má pro přímé řízení člověka Hospodinem ne jeden verš: „Srdce člověka přemýšlí o cestě své, ale Hospodin spravuje kroky jeho.“ (Př 16,9)

Jan Kostruch

MAX KAŠPARŮ: JE EVROPSKÁ KULTURA KŘESŤANSKÁ?

Lze ještě považovat naši kulturu za křesťanskou? Evropská kultura a mentalita na křesťanství vyrostla. Tisíc let nelze přehlédnout...

Osobně se domnívám, že žijeme v době postkřesťanské. Objevují se nové spirituality, trh s transcendencí... Lidé si mohou vybrat jako v samoobsluze. Někteří to vezmou ode dveří a berou co jim prvního padne do ruky. Křesťanství je v tom obchodě taky. Ale má ošoupanou krabici. Design poněkud setřelý. Lidé to chápou jako použité bazarové zboží. Nejdou na hlubinu obsahu.

Jak řekl jeden Ind: „Vaše křesťanství je jako kámen ležící tisíc let na dně řeky. Na povrchu je mokrý, ale suchý uvnitř.“ – A tak je to s naší vírou. Tisíc let jsme omývání křesťanstvím, ale nejsme jím prosyceni.

vybrala M. Poskerová

JÁ V POKOJI I LEHNU I SPÁTI BUDU; TY, HOSPODINE, SÁM ZPŮSOBÍŠ MI BYDLENÍ BEZPEČNÉ.

Ž 4, 9

*Bože všemohoucí,
děkuji ti za celý dnešní den,
který jsi přidal k mému životu.
Obdaroval jsi mě i mé drahé vším dobrým,
ochraňoval jsi nás před neštěstím,
neuložil jsi nám zkoušky, kterých se bojíme,
ale uchoval jsi ve zdraví tělo i duši.
Je to tvá nezasloužená milost,
za kterou ti chci pokorně poděkovat.
Odpusť mi, čím jsem tě zarmoutil,
naprav ve své dobrotě, co jsem pokazil,
smiluj se nade mnou i nad všemi lidmi,
abychom mohli odpočinout v pokoji.
Učiň to pro Ježíše Krista, našeho Pána a Spasitele.*

Modlitba z knihy Ludka Rejchrt „Modlitby šeptem“

ODPUŠTĚNÍ? ODPUŠTĚNÍ! (MT 18, 21-35)

Nemáme být vůči svým bližním jako hostinští, zaznamenávající čárky na účtence. Ono sedmkrát znamená naplněný počet, číslovka sedm představovala v židovství symbolickou plnost. Sedmdesátkrát sedmkrát je tedy nepředstavitelné překročení plnosti, rovné nekonečnu. Oproti mediálně známému rčení „tříkrát a dost“ můžeme číst jemnou výzvu k nepočítání odpuštění. Na odpuštění nemáme mít limity jako na těžbu uhlí. Odpuštění nás někdy nestojí nic, jindy jako bychom dávali kus sebe. Všechno se v nás někdy proti odpuštění bouří, raději bychom „oko za oko, zub za zub“. Říkáme si: kam bychom přišli, kdybychom měli odpouštět lumpům, zlodějům, násilníkům, vrahům. Nemáme záruku, že si druhá strana bude našeho odpuštění vážit, že jí vůbec dojde, co všechno nás odpuštění stálo. V životě se můžeme setkat s těžkou křivdou, s ublížením, které bere blízké, bortí smysl, nastoluje zoufalství. Viník často uniká bez trestu, směje se nám do očí. Přesto bojujeme o sílu odpustit. Odpuštěním získáme víc, než ztratíme. Odpuštěním jdeme proti proudu, proti tendenci soustředit se na sebe, brát se příliš vážně, přitakávat Hadovi, který na nás celé dny syčí z novin, z časopisů, z televize, z rádia, z internetu, z politiky, z narušených vztahů, ze zkarikovaného lidství. I odpuštěním se učíme důvěřovat Bohu. Vědomě a odvážně odpouštějme. Ne aby Bůh odpustil nám, ale že nám Bůh odpustil.

Jan Vojvodík

PROGRAM VE SBORU – BŘEZEN 2012

úterý 6. března 9:00 Kavárnička 18:00 biblické meditace
19:00 starší mládež

středa 7. března 15:00 dorost 17:00 biblická hodina

pátek 9. března 17:00 mladší mládež

NEDĚLE 11. BŘEZNA – TŘETÍ POSTNÍ

9:30 BOHOSLUŽBY S VEČEŘÍ PÁNĚ

úterý 13. března 18:00 biblické meditace 19:00 starší mládež

středa 14. března 17:00 biblická hodina 18:15 staršovstvo

NEDĚLE 18. BŘEZNA – ČTVRTÁ POSTNÍ**9:30 BOHOSLUŽBY**

úterý 20. března 9:00 Kavárnička 18:00 biblické meditace
19:00 starší mládež

středa 21. března 15:00 dorost 17:00 biblická hodina

pátek 23. března 17:00 mladší mládež

NEDĚLE 25. BŘEZNA – PÁTÁ POSTNÍ**9:30 BOHOSLUŽBY;****PO NICH VÝROČNÍ SBOROVÉ SHROMÁŽDĚNÍ**

úterý 27. března 18:00 biblické meditace 19:00 starší mládež

středa 28. března 15:00 dorost 17:00 biblická hodina

pátek 30. března 17:00 mladší mládež

NEDĚLE 1. DUBNA – KVĚTNÁ**9:30 BOHOSLUŽBY RODINNÉ****INFORMACE O SBORU**

SLUŽBY, které vám, vedle pravidelných shromáždění, rádi poskytneme (podrobnější informace u faráře):

- duchovní rozhovory
- lekce uvedení do křesťanství
- texty kázání od br. faráře Wrany
- Bible a kostelní zpěvníky ke koupení
- zasílání Zpravodaje
- vysluhování Večeře Páně v rodinách u starších a nemocných
- kázání a další texty faráře A. Wrany jsou také vyvěšovány na jeho blogu aleswrana.blogspot.com

ADRESA: Husovo nám. 4, 702 00 Ostrava

TELEFON: 596 122 943

E-MAIL: cce.ostrava@volny.cz

WEB: www.volny.cz/cce.ostrava

FARÁŘ Aleš Wrana (tel. 596 122 943),

Ewa Jelinek (tel. 776 793 093)

KURÁTOR: Jan F. Krupa

BANKOVNÍ SPOJENÍ: 16 44 32 93 59 / 0800

Príspevky do Zpravodaje sbírá Aleš Wrana, zpravodaj sestavuje Michael Waloschek
Obrazy na titulní straně letos ilustrují Apoštolské vyznání víry. Jejich autorkou je
Berná Lopez (www.evangile-et-peinture.org).

POSTNÍ PLÁTNO

je starou tradicí v některých církvích, kdy přikrývá v postním období oltář či kříž v kostele. Důrazy, které nás v souvislosti s postem napadnou nejdříve, jsou: skromnost, sebezpytování, sebeomezování. Témata znázorněná na postním plátně nám chtějí připomenout, že sebeumrtvování není samoúčelné, že jeho druhou stranou má být naděje nového života.

Zde vidíme jeden z příkladů takových pláten, jmenuje se „Postní plátno vyloučených“ (1996; malíř Sieger Köder). Ve středu triptychonu vidíme Krista jako prototyp trpícího člověka (J 19, 1-5, 28-37; Iz 53, 4n. 10-12), po stranách jsou pak znázorněny obrazy naděje a života ze Starého a Nového zákona:

- * vlevo nahoře je to „Mirjam a píseň vysvobozených“ (Ex 14, 26-31; 15, 20-21),
- * vlevo dole „Noemova archa“ (Gn 6-9),
- * vpravo nahoře „hostina“ (Iz 25, 6-8; Mk 2, 13-17; L 5, 27-32; Sk 10; Gal 2, 11-16)
- * vpravo dole „Bethesda – Dům milosti“ (J 5, 1-47; J 7, 15-24).